

HJELPEMIDLER I ALVORLIGE SITUASJONER HVOR MAN ER PLIKTIG Å HANDLE

Generelle råd om hvordan du går frem ved mistanke om seksuelle overgrep, vold eller omsorgsvikt (hentet fra barnehusets nettsider) :

Antatt overgriper må ikke konfronteres med mistanke før anmeldelse pga. fare for bevisforspillelse. Sikre at du ikke er alene med mistanken. Du kan henvende deg til nærmeste overordnet eller ringe lokalt hjelpeapparat for å drøfte saken anonymt. Skriv logg! Noter ned når du fikk mistanken og hva den besto i. Fortsett å føre notater etter hvert som du observerer eller snakker med den utsatte. Notatene kan bli helt nødvendig i en ev. retts sak eller barnevernssak. Dersom barnet/andre utsatte forteller selv, så skal det oppfordres til å fortelle fritt uten press. Skriv ned detaljer og uttalelser barnet kommer med så ordrett som mulig. Beskriv i tillegg personens sinnstilstand, for eksempel om barnet gråter etc. Du kan spørre når overgrepet/hendelsen skjedde sist gang. Bruk åpne spørsmål. **Ved mistanke om seksuelle overgrep:** Hvis overgrepet har skjedd innen 72 timer, kan det fremdeles finnes biologiske spor som kan sikres. Ta derfor kontakt med lege eller politi umiddelbart. Barnet må ikke dusje/vaske seg. Klær oppbevares tørt og pakkes i papir, hver for seg. Sporsikring gjøres av politi. **Ved mistanke om vold og omsorgssvikt:** Se etter uvanlige eller uforklarlige kroppsmarker. Sikre bildebevis, husk at de fleste har mobilkamera. Vær oppmerksom på barn som har dårlig hygiene, går sultne, viser sterk innadvent eller utagerende atferd, eller andre tegn på manglende omsorg/oppfølging. Barnehage, skole, SFO, helsepersonell osv. har meldeplikt og skal ved mistanke ikke avvende situasjonen, men omgående kontakte kommunens barneverntjeneste og ev. politiet.

Rundskriv, plan, veileder, handlingsplan

- Veileder: Seksuelle overgrep mot barn; en veileder for hjelpeapparatet. Fra Sosial- og helsedirektoratet og Barne- og familiedepartementet. Utgitt oktober 2003.

http://www.helsedirektoratet.no/vp/multimedia/archive/00001/IS-1060_1481a.pdf

- Plan: Strategi mot seksuelle og fysiske overgrep mot barn (2005-2009). Fra Barne- og familiedepartementet.

http://www.regjeringen.no/upload/kilde/bfd/bro/2005/0001/ddd/pdfv/246530-69901_strategiplan.pdf

- Veileder: Formidling av opplysninger og samarbeid der barn utsettes for vold i familien. Fra Barne- og familiedepartementet. Utgitt juni 2005.

http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/veiledninger_brosjyrer/2005/formidling-av-opplysninger-og-samarbeid-.html?id=88169

- Handlingsplan mot vold i nære relasjoner i Glåmdalsregionen. Utgitt september 2010 av Glåmdal regionråd.

<http://www.glomdal.hedmark.org/dtMain1.aspx?m=3632&amid=72168>

- Rundskriv IS-5/2010: Barn som pårørende; mor/far er syk. Veileder vedrørende barn som pårørende av pasient med psykisk sykdom, rusmiddelavhengighet eller alvorlig somatisk sykdom eller skade.

http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/rundskriv/barn_som_p_r_rende_rundskriv_714084

Instanser vi kan søke veiledning hos og hjelp til barn og foreldre ved ulike overgrep

Instanser som blir presentert i det følgende:

- Barnehuset, Hamar
- Evas støttesenter for seksuelt misbrukte kvinner og menn
- Glåmdal krisesenter IKS

Barnehuset, Hamar

Barnehuset Hamar ble åpnet i desember 2007, og er i full drift. Barnehuset Hamar dekker fylkene Hedmark, Oppland, og deler av Akershus. Det dekker 61 kommuner, 10 Tingretter og fire politidistrikt med tilhørende hjelpeapparat. Barnehuset Hamar har intensjon om å være *kompetansesentrum for barn og ungdom som møter rettsapparatet*.

Barnehuset tilbyr:

- Tilrettelegge for dommeravhør og medisinsk undersøkelse i barnevennlige omgivelser.
- Spisskompetanse på seksuelle overgrep, vold og vitne til vold i nære relasjoner.
- Rådgiving og konsultasjon.
- Koordinering av samrådsmøter mellom involverte instanser.
- Støtte og veiledning til barn og pårørende.
- Korttidsterapi

Besøksadresse: Strandgata 51, 2317 Hamar

Postadresse: Postboks 335, 2303 Hamar

Telefon: 62 51 92 60

E-post: post@barnehuset-hamar.no

Åpningstid: Man-Fre. 08.30 - 15.30/38

Eva`s støttesenter for seksuelt misbrukte kvinner og menn

• Mennesker som har blitt utsatt for seksuelle overgrep vil på en eller annen måte, i større eller mindre grad, preges av sine opplevelser. Vi ønsker å hjelpe og støtte kvinner og menn som har vært utsatt for seksuelle overgrep i prosessen med å bearbeide disse opplevelsene.

• Pårørende til utsatte blir også berørt og kan oppleve dyp fortvilelse og hjelpsløshet. Vi er også et tilbud til pårørende som trenger noen å snakke med.

• Vi er dessuten et kompetansesenter for alle som ønsker informasjon og veiledning om temaet seksuelle overgrep og incest.

• Vi driver helsefremmende og forebyggende arbeid ved å gi informasjon om temaet til blant annet skoleelever, konfirmanter, studenter og lærere.

• Alle ansatte har taushetsplikt og opplysningsplikt dersom det er fare for liv og helse.

• Det er ikke behov for henvisning og alle våre tilbud er gratis.

Hva kan vi tilby?

• **Innomstikk:** Åpent senter alle dager fra kl.0900-1500 utenom onsdager. Onsdager har vi kveldsåpent fra kl.1600-2000. Du trenger ingen agenda for besøket, det er opp til hver enkelt hva de vil bedrive tida med.

• **Enesamtaler:** Kan avtales alle dager, også onsdag på dagtid. Det er ingen begrensning for hvor lenge en bruker kan gå i enesamtaler, eller hvor mange samtaler hver enkelt kan få.

- **Aktiviteter:** På brukernes initiativ organiserer vi ulike aktiviteter. Dette kan for eksempel være kjelkeaking, stand up / teater, felles lunsjer eller hobbyvirksomhet.
- **Følge:** Noen av våre brukere opplever mye støtte i det å kunne ha med seg noen i forbindelse med diverse ærend eller besøk. Vi kan være med som følge.
- **Selvhjelpsgrupper:** Handler om å ta styring i eget liv. Bevisstgjøring av egne erfaringer og hvordan disse har påvirket deg, kan åpne for større handlingsfrihet. Selvhjelp handler om å se problemet som en ressurs, og dermed som en drivkraft for endring. Rundt fem personer i hver gruppe.

Mange barn og unge som utsettes for seksuelle overgrep gjør ofte, av mange ulike grunner, en iherdig innsats for ikke å avsløre disse forholdene. De aller fleste av dem sender allikevel signaler til omverdenen om at noe ikke er som det skal. Ofte er det vanskelig å vite noe konkret om hva som er årsaken til barnets adferd. Det er uansett opp til oss voksne å ta disse signalene på alvor, og møte barna på det de faktisk kommuniserer. I denne sammenhengen kan magefølelsen være et godt verktøy i prosessen med å undersøke bekymringen nærmere. **Besøksadresse:** Storgata 16, 2406 Elverum

Tlf.: 62411862 / 97159810

Glåmdal krisesenter IKS

Fra 1. januar 2010 ble det et lovfestet ansvar for kommunene å sørge for et krisesentertilbud til alle innbyggere i Norge.

Arbeidet bygger på prinsippet hjelp til selvhjelp, og er ikke et behandlingstilbud.

Brukerne skal få støtte, veiledning og hjelp til å ta kontakt med andre deler av tjenesteapparatet.

Tilbudet skal omfatte både døgnåpen telefonvakt, et botilbud, et dagtilbud og oppfølging i reetableringsfasen. Botilbudet til kvinner og menn skal være fysisk adskilt.

Krisesentertilbudet skal, som i dag, være et lavterskeltilbud, slik at personer utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner kan henvende seg direkte. Det skal fortsatt være gratis.

Tlf: 62 81 80 88

E-mail: post1@glamdalkrisesenter.no